

Sørine Gotfredsens prædiken 20. søndag efter Trinitatis

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst og samfundsdebattør

Dato

25. oktober 2020

Sted

Jesuskirken, Valby

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 21, vers 28-44

- 1 Jeg har efterhånden hørt sætningen mange gange. Folk siger, at nok skal vi undgå at blive smittet af tidens enerverende sygdom, men vi skal jo også leve og nyde at være til. Det er naturligt, at den tanke breder sig, som månederne går, og man ser for sig, hvordan mange af de fornøjelser, vi er vant til, fortsat vil ligge i
- 5 dvale. Og når formuleringen forekommer uheldig, skyldes det ikke, at jeg ikke forstår længslen efter noget mere opmuntrende at forholde sig til end masseaflivning af smittede dyr og aflyste bryllupsfester. Det skyldes, at jeg ikke kan lade være med at oveveje, hvad der skal til, før man tager en virkelighed så alvorligt, at man bare beslutter sig for at adlyde og indser, at mit sindelag virkelig
- 10 betyder noget. Det gør det i forhold til alt muligt lige fra den sygdomsperiode, vi oplever nu, til svigt i nære relationer og synet på de kræfter, der med vold kan terrorisere et samfund med katastrofale konsekvenser til følge. Mit og dit sindelag betyder noget, hvad vi siger og gør og mener betyder noget, og ikke mindre når noget alvorligt er på færde.

15

- Det handler i høj grad om evnen til i lydighed at bære et ansvar. De to lignelser, Jesus i dag fortæller, handler om lydighed og ansvar over for det, man er blevet betroet. Vi hører om to sønner, hvoraf den ene først nægter at arbejde i
- vingården, men alligevel går derud, mens den anden dydigt siger ja, men ikke går
- 20 derud, og vi lærer, at der kan foregå mange modstridende forhandlinger i det indre. Vi kan sige ét og gøre noget andet, idet vi ofte er fanget et sted mellem lyst og pligt, og med beretningen om vinbønderne, der dræber alle dem, som vingårdsejeren sender for at hente høsten, fordi de vil have det hele for sig selv, forstår vi, at menneskene kan træde ind i en noget forhærdet tilstand. Jeg skal
- 25 nok om lidt komme mere grundigt ind på, hvad jeg mener med ordet lydighed,

men her erfarer vi, at der er konsekvens forbundet med i magelig eller grådig
ligegyldighed at svinge sit ansvar. Det siges meget klart. Guds rige vil blive taget
fra den, der ikke adlyder og ydmygt forvalter det, man har fået lagt i sine
30 hænder. Man vil med andre ord ikke blive frelst til evigheden.

I de seneste dage har der i aviserne optrådt nogle annoncer, der er underskrevet
af blandt andre Danske Bowling Centre, Divisionsforeningen og et par
restaurant-kæder. Annoncerne hævder, at der findes tre grundsten i danskernes
35 liv, og de hedder: Jeg skal, jeg bør, og jeg har lyst til. Jeg skal stå op og gå på
arbejde, jeg bør støvsuge dagligstuen i dag, og jeg har lyst til at spille bowling og
gå på restaurant. For tiden indskrænkes muligheden for det sidste, og
politikerne opfordres i annoncen til at løsne corona-grebet, så alle igen i højere
grad kan følge deres lyst. Som bekendt er det modsatte sket. Grebet er blevet
40 strammet. Men ud over det forståelige ved ønsket om at holde liv i forretningen,
som annoncen jo også udspringer af, rummer opråbet en interessant ophøjelse
af lyst og nydelse. For spørgsmålet er, om disse begreber kan komme til at fylde
så meget, at noget andet går tabt – en styrke, nemlig, til at stå imod, når det
virkelig gælder, idet lysten er blevet en så integreret del af ens person, at man får
45 sværere ved at være på højde med tidens begivenheder. Man nærmer sig det
dekadente, det vil sige, en slaphed eller eftergivenhed, som æder sig gradvist ind i
os, og ofte opdager man det først, når det er for sent. Dyrkelsen af menneskets
lette lyst kan være et tegn på dekadence.

50 Jeg vil nødigt fremstå som en snob, og forstå mig ret. Der er intet galt i at spise
burgere og spille bowling og have det sjovt, men der er noget galt i at ophøje den
lette adspredelse til centralt livsindhold, da det i længden kan gøre mennesker
triste og passive. Den franske forfatter Michel Houellebecqs romaner kredser
om netop den vestlige verdens begejstring for nydelse, vin, sushi, delikatesser,
55 ost og meget mere, og i romanen Underkastelse lever hans hovedperson med en
nærmest konstant følelse af kvalme på grund af blandt andet for mange lune
postejer. Og han siger hjælpeløst: jeg tog et glas Mersault for at få bugt med
kvalmen.” Overdreven nydelse behandles med endnu mere nydelse, og
Houellebecq bruger kvalmen som symbol på det forkælede menneskes mangel
60 på føling med ånd, og hans hovedperson løbes ganske enkelt over ende af tidens
omvæltninger. Han kan ikke tage ansvar og er afmægtig i mødet med den
islamistiske trussel, der i romanen omformer Frankrig, hvilket den jo også truer
med at gøre i virkeligheden. Senest har vi oplevet den uhyrlige halshugning af en
skolelærer, der havde vist eleverne en karikaturtegning af profeten Muhammed,

for noget katastrofalt er vokset frem, mens vi længe har hævdet, at vi stod fast på vores værdier, som vi måske mere og mere har forvekslet med friheden til fortsat at gå i byen og spise og drikke og insistere på at nyde livet. Dén frihed snarere end vores kristne arv er blevet et vestligt kendetegn, og når ydre kræfter sætter en
70 stopper for livsstilen, hvad enten de består af en sygdomsepidemi eller den konstant ulmende islamistiske terror, står vi tilbage med spørgsmålet om, hvad livet egentlig handler om. Vi er truet på eksistensen, og hvad skal vi gøre?

Jeg foreslår, at vi ser ind i os selv og overvejer, om der er overensstemmelse
75 mellem det vi siger og det vi gør, og om vi mon fornemmer den hulhed i stemmen, der findes hos sønnen, der lover at arbejde i vingården, men ikke gør det. Hulheden kan vokse frem, når man dybt nede godt ved, at der findes et ansvar, som man kaster fra sig, skønt man faktisk aner en dybere forpligtelse på det sande. Det kan ske i forholdet til én, som man har lovet at være hos, når det
80 gælder, men som man svigter, og den kvalmeagtige skyldfølelse, der følger med, fortæller at også jeg meget nemt kan miste Guds rige. Det lød så smukt og rigtigt, da jeg lovede at være der, men virkeligheden er ikke nær så nem. Eller det kan ske angående den lange udvikling, der har ført til så farlige tilstande i europæiske lande, hvor hadefulde kræfter vil destruere vores kristne kultur. Det
85 lød så smukt og rigtigt, da mange ihærdigt beskrev den store mangfoldighed, men virkeligheden er ikke nær så nem, og hver dag lærer vi, hvad det kan medføre at sige for mange tomme og uansvarlige ord. Det er dét, Jesus advarer imod ved at fortælle om de to sønner, der sendes ud i vingården, hvoraf den ene jo faktisk indser, at han lever med en livsopgave, der pludselig kan sætte sig
90 igennem og holde ham fast og bringe ham på bedre tanker.

Det handler om at adlyde, og jeg lovede jo at komme tilbage til, hvad det betyder. Mens vi i dag ofte ser lydighed som noget lidt trist og begrænsende, udgør den i kristen forstand menneskets smukke adelsmærke. Tankerne
95 angående dette hos en stor dansk teolog, Kristoffer Olesen Larsen, udlægges sådan her: ”Mennesket skal vise, hvem det selv er, ved at tro Gud. Hvordan tror mennesket Gud? Ved at bøje sig i det liv, som kan ses, for den Gud, som ikke ses. Thi ansvaret er kun absolut og totalt, fordi Gud ikke kan ses på jorden, men kun tjenes, som Jesus jo heller aldrig talte om, at Gud var til, men gjorde, hvad
100 Gud ville. (...) Hvad er da afgørelsen? Det er den, hvori man virkelig viser, hvem man er: lydig eller synder.” Nok er vi dybest nede alle syndere, men i det øjeblik, man adlyder gennem tro på den Gud, man ikke kan se, er man – ja, lydig og ved, at mit sindelag betyder noget. Dette er jo essensen af næstekærlighedsbuddet –

105 at sætte egne behov til side og gøre sit arbejde i vingården til ære for
medmennesket såvel som for vores dyrebare fælles virkelighed. Vores kristne
virkelighed med ligeværd og frihed, og hvor menneskets ulydighed modsvares af
Jesu barmhjertighed – som apostlen Paulus siger det i brevet, som jeg læste op
fra før. Fordi Jesus kom til verden, kan vi se dybt ind i vort eget sindelag og
110 afgøre os for i ethvert øjeblik at være enten lydig eller synder.

Hvis det er rigtigt, at danskerne lever med tre grundsten i tilværelsen: jeg skal, jeg
bør, jeg har lyst til, bliver jeg nødt til at tilføje, at der findes én mulighed til. Den
hedder: jeg skal tro, og den gør hele forskellen, da det er gennem troen, at man
115 bøjer sig og måske endda lærer, at det, der engang følte som pligt, kan blive
vendt til glæde, som Søren Kierkegaard beskriver det. Fordi man i lydighedens
øjeblik opdager, at det mest fuldkomne er at tjene. Vi er skabt til at kunne
adlyde Gud, og når den magelighed eller kvalme, der så nemt vokser frem i et
velhavende vestligt land begynder at tynde i det indre, kan enhver erkende, at
120 livsopgaven stadig består. Og at det er gennem dén, at vi kan vise, hvem vi er, når
det virkelig er nødvendigt. Mon ikke det er dén erkendelse, der får den ene søn
til alligevel at gå ud i vingården efter først at have sagt nej, og mon ikke vi
i mødet med nutidens trusler lige fra global pandemi til islamistisk had kan
komme til en indsigt, der minder om. Et liv uden lydighed er et liv uden
125 mening, og vingårdsarbejderne, der dræber Sønnen, er det ultimative billede på
det. De følger kun deres lyst og afviser Jesus, og beskeden er klar: Guds rige vil
blive taget fra dem. Derfor spørger jeg igen – hvad skal der til, før man tager
virkeligheden så alvorligt, at man beslutter sig for at adlyde?

130 Der skal det til, at man ikke blot tænker: jeg skal, jeg bør og jeg har lyst til, men
også: jeg tror. Jeg tror på, at Jesus gik i døden, idet han blev ét med Guds vilje, og
at han opstod til livet igen, så vi kan tro på, at den – lydigheden – kan føre helt
ind i evigheden. Hele livet igennem risikerer vi at sige ét og gøre noget andet, for
vi er de magelige syndere, men vi er meget mere end det. Vi er nemlig dem, som
135 Jesus – Guds søn – kom til, fordi vi skal have muligheden for at få Guds rige
givet tilbage igen. Det er Guds vilje, at vi skal frelses, og det er vores livsopgave at
komme til at tro på det.
Amen.

140

Kilde

Manuskript er hentet fra soerine.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Dokumentation på online medie

145

Tags

Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sorine-gotfredsens-praediken-20-sondag-efter-trinitatis-2020>

150

155

160

165

170

175

180